ПРОГРАМА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА

ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG16RFPR001-2.003 „ВЪВЕЖДАНЕ НА ЗЕЛЕНИ ТЕХНОЛОГИИ В МСП" ПО ПКИП 2021-2027

Съфинансирано от Европейския съюз

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 05.10.2026 г.			
172.	23.09.2026 г.	Здравейте, По процедурата имаме желание да резлизираме инвестиционно намерение , като създадем нов стопански обект / производствен цех и да запонем производство на нов продукт в съществувашия КИД на компанията ,чрез преработка на отпадъчни продукти и влагане като суровина в новия продукт. Прозиводството на новия продукт (от същата продуктова гама но с друга основна суровина) предвижда използване на материали , които не съдържат опасни вещества . Доколкото кръговят модел се изразява в заместване ,а не намаляване количеството и не касае съществуващ продукт биха ли се присъдили точки по критерий 2 Принос на въвежданите технологии към клюови области за създаване на стойност в кръговата икономика	Критерий I.2 „Принос на въвежданите зелени технологии към ключови области за създаване на стойност в кръговата икономика" е част от критериите за техническа и финансова оценка на проектните предложения (представени в Приложение 6 към Условията за кандидатстване), а не критерий за допустимост на проектите по процедурата. В този смисъл, съответствието с разглеждания критерий няма задължителен характер. За присъждане на точки по цитирания в запитването критерий инвестицията (придобиванията/те актив/и) по проекта следва да осигурява въвеждането на зелена/и технология/и за прилагането на един или повече от изброените в критерия кръгови модели като „заместване или намаляване на употребата на опасни вещества (вкл. суровини, съдържащи опасни вещества) чрез използването на алтернативни суровини" е един от тях. В тази връзка следва да се отбележи, че логиката на кръговия модел включва както заместване, така и количествено намаляване на влаганите опасни вещества. Информацията в запитването не е достатъчна за еднозначен отговор, тъй като не е ясно кой е кръговият модел, който кандидатът предвижда да приложи. Както е посочено в запитването, кандидатът ще произвежда „нов продукт в съществуващия КИД на компанията, чрез преработка на отпадъчни продукти и влагане като суровина в новия продукт", което би могло да предполага прилагане на кръговия модел „подготовка за повторна употреба и/или рециклиране, и/или други дейности за преработка на отпадъци и последващото им влагане като суровина в производствени процеси/процеси по предоставяне на услуги" от Направление 1 – „Подобряване на управлението на отпадъците" съгласно т. 13.1 от Условията за кандидатстване. Същевременно в запитването е посочено, че ще се произвежда нов за кандидата продукт, който „предвижда използване на материали, които не съдържат опасни вещества". От това не е налице увереност, че проектът се отнася до допустимия кръгов модел „заместване или намаляване на употребата на опасни вещества (вкл. суровини, съдържащи опасни вещества) чрез използването на алтернативни суровини"

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			от Направление 2 – „Оптимизиране използването на суровини , вкл. вода". В тази връзка и предвид информацията в запитването не е ясно как новият продукт, в който ще се влагат отпадъчни продукти (и за което се предполага, че ще се заяви подкрепа по процедурата), ще замести или намали употребата на опасни вещества в текущата дейност на предприятието. С оглед посоченото, в поле „Резултат" от раздел „План за изпълнение/дейности по проекта" във Формуляра за кандидатстване, кандидатите следва да посочат конкретни количествени и/или качествени резултати от изпълнението на дейността съобразно спецификата на всяко индивидуално проектно предложение. Отговорност на кандидата е да формулира количествени резултати в зависимост и в съответствие с разглежданите кръгов/и модел/и, които ще се прилагат чрез въвежданите по проекта зелени технологии в дейността на предприятието. Обръщаме внимание, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на Условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството на проектното предложение, както и че окончателно решение относно оценката по отделните проекти, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за предприятието и за проектното предложение. Допълнително, моля запознайте се с разяснението на Въпрос № 117.
173.	23.09.2026 г.	Може ли разяснения за процедурата? Благодаря	Документацията по процедурата (Условия за кандидатстване, Условия за изпълнение и приложенията към тях) е публикувана на официалната интернет страницата на МИДТ, в раздел ПКИП, на следния адрес: https://www.mig.government.bg/programa-konkurentosposobnost-i-inovaczii-v-predpriyatiyata/novini-proczeduri-pkip/vavezhdane-na-zeleni-technologii-v-msp/ , както и в ИСУН, раздел „Европейски фондове при споделено управление (2021-2027)", подраздел „Отворени процедури за кандидатстване": https://eumis2020.government.bg/bg/s/Procedure/Info/5023bcbb-36a8-441e-91ff-b92abdb79b9f .
174.	23.09.2026 г.	Здравейте,	По процедурата е допустимо заявяване на разходи по Елемент II за услуги за постигане на съответствие с екологични стандарти, вкл. Екомаркировката на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Фирмата ще внедрява зелена технология по Елемент I на процедурата. Организацията е била сертифицирана преди Covid – 19 по Стандарт 14001:2015. В момента този стандарт не се поддържа. Въпрос: При тези обстоятелства допустимо ли е да се заложат в проекта по Елемент II разходи за консултантски услуги по въвеждане и сертифициране по новия стандарт ISO 14001:2026. Поздрави!	ЕС (до 15 000 евро общо), в т.ч. за въвеждане и сертифициране на посочения в запитването стандарт БДС EN ISO 14001 (Система за управление по отношение на околната среда). Допълнително в бележка под линия № 64 е уточнено, че по процедурата не са допустими дейности за ресертификация на посочената система за управление. В тази връзка разходи за ресертификация/преминаване към по-нова версия на стандарта не са допустими по проекта. Като имате предвид това ограничение, разходите за „консултантски услуги по въвеждане и сертифициране по новия стандарт ISO 14001:2026", посочени във въпроса, биха се считали за допустими, само ако същите не представляват разходи за ресертификация на посочената система за управление.
175.	23.09.2026 г.	В отговор на въпрос № 136 сте посочили, че „не е допустимо закупуване на дизелови котли, които използват дизелово гориво за подгряване". В последните години в практиката на различни министерства се наложи разбирането, че забраната не касае ползването на производни на „изкопаеми горива", какъвто е търговският дизел. За конкретен пример давам отговора на МРРБ на въпрос № BG16FFPR003-4.004-Q062, т. 12. по процедура BG16FFPR003-4.004 „Диверсификация и адаптиране на малки и средни предприятия към икономическия преход": Въпрос № BG16FFPR003-4.004-Q062, т. 12: На стр. 40 е посочено, че „няма да се подкрепят дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата". Кои са тези активи - тези, които ползват изкопаемо гориво (напр. дизел), за да работят, или тези, които обработват изкопаемо гориво, вкл. до тяхната продажба по веригата, напр. бензиноколонки? Отговор от МРРБ: „Както е посочено в Насоките за кандидатстване по настоящата процедура, с цел гарантиране в максимална степен спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди", по процедурата не се подкрепят дейности и активи, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата. Това ограничение не се прилага за проектите за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и	Управляващият орган потвърждава отговора на Въпрос № 136, в който ясно е посочено, че съгласно т. 13.2 от Условията за кандидатстване недопустими по процедурата са дейности по извършване на инвестиции, свързани с производството, преработката, транспорта, разпространението, съхранението или изгарянето на изкопаеми горива. Посоченото ограничение произлиза от изискването на чл. 7, пар. 1, буква з) от Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година относно Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и относно Кохезионния фонд, който има за цел да гарантира, че подкрепата по линия на тези фондове е съгласувана с целите на ЕС в областта на климата.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в Приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01). Предвид ангажимента на кандидатите да гарантират в максимална степен спазването на посочения принцип и във връзка със запитването Ви, уточняваме, че дейности и активи, свързани с производни на изкопаеми горива, не попадат в обхвата на „дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата”.“ Считаме, че забраната би трябвало да касае активи, чиято основна цел е такава преработка и разпространение, например инсталации за производство на дизел. Проведеното от Вас тълкуване автоматично елиминира гориво, което задвижва огромен процент от производствените активи.	
176.	23.09.2026 г.	В отговорите на въпросите си (например в отговор на въпрос 141) редовно смесвате понятията „отпадък“ и „остатъчна суровина“. За „отпадък“ сте дали дефиниция в Приложение 10, но за „остатъчна суровина“ такава дефиниция няма. Моля да направите ясно разграничение какво влагате в двата термина, предвид това, че двата термина са визирани в две различни направления на кръговите модели.	Съгласно Приложение 10 към Условията за кандидатстване „отпадък“ е „всяко вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи“. Моля запознайте се с разяснението на Въпрос № 12, т. 2, Въпрос № 32 и Въпрос № 57, т. 1, в които е представено разяснение по отношение на това какво следва да се разбира под остатъчна суровина за целите на процедурата, а именно, че „за остатъчни ще се считат суровини, които се образуват/отделят след като те (суровините) вече са били използвани съгласно първоначалното си предназначение“. С оглед горепосоченото не е налице цитираното в запитването смесване на термини и понятия.
177.	23.09.2026 г.	Уважаеми госпожи и господа, Моля за разяснение по следната фактическа обстановка. I. Фактическа обстановка Кандидат — средно предприятие с производство на изделия от пластмаси чрез екструзия — предвижда проектно предложение с избран режим „регионална инвестиционна помощ“ по Елемент I и кръгов модел	1. Предвид информацията в запитването, а именно че предвидените за придобиване по проекта „интегрирани системи за машинно зрение“ представляват „функционално обособено технологично оборудване“ и „отделно технологично оборудване, което изпълнява самостоятелна функция по автоматизиран контрол на качеството“, то посочената инвестиция би могла да бъде допустима при избран режим „регионална инвестиционна помощ“. Доколкото се има предвид само описанието в запитването, окончателното

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		по т. 13.1, Направление 1 — намаляване на количеството образувани отпадъци при производството на единица съществуващ продукт. Като част от инвестицията се предвижда придобиването на интегрирани системи за машинно зрение. Всяка система представлява функционално обособено технологично оборудване, включващо индустриална камера със специализирана оптика и осветление, контролер за обработка на изображението в реално време, вграден специализиран софтуер за разпознаване на дефекти и интерфейс към управлението на производствената линия. Системата въвежда технологична операция, която към момента не съществува в производствения процес — непрекъснат автоматизиран визуален контрол в реално време с подаване на сигнал към управлението на линията при регистриран дефект и възможност за автоматична реакция/спиране на производството. Към момента контролът се извършва визуално от оператор и периодично, поради което при възникване на дефект същият може да бъде установен след производството на определено количество негодна продукция. Предвидената система не замества съществуващ компонент на производствената машина и не е необходим конструктивен елемент за функционирането ѝ. Тя представлява отделно технологично оборудване, което изпълнява самостоятелна функция по автоматизиран контрол на качеството и комуникира със съществуващата линия чрез съответния интерфейс. Кандидатът разполага с историческа отчетност за количеството, дела и стойността на негодната продукция. Очакваният резултат от инвестицията е намаляване на производствения брак и вследствие на това увеличаване на максималното количество година продукция, което може да бъде произведено от съществуващите производствени линии за същото производствено време, без основна промяна на базисния производствен процес.	решение относно допустимостта на проекта ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за кандидата и за проектното предложение. 2.. Съгласно подт. 5), т. 13.1. от Условията за кандидатстване, в случай че по Елемент I на процедурата е избран режим „регионална инвестиционна помощ”, дейностите по него (по Елемент I), включени в проектното предложение, трябва задължително да имат за свой основен предмет осъществяването на една от следните първоначални инвестиции в материални и/или нематериални активи: - създаване на нов стопански обект; - увеличаване на капацитета на съществуващ стопански обект; - диверсификация на продукцията на даден стопански обект с продукти или услуги, които той не е произвеждал или предлагал до този момент. Във връзка с въпроса по т. 2 уточняваме, че увеличаване на капацитета на съществуващ стопански обект е налице, когато вследствие на инвестицията съществуващият стопански обект ще може да произвежда повече от поне един от вече произвежданите продукти, при условие че базисният производствен процес не се променя из основи. Отговорност на кандидата е, съобразно дейността, която извършва и избрания кръгов модел, да представи информация в раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение” от Формуляра за кандидатстване, обосноваваща, че планираните за изпълнение дейности попадат в разглежданата категория инвестиция. Окончателно решение ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за проектното предложение. 3. Съгласно т. 13.1 от Условията за кандидатстване в случай че предвидените за изпълнение дейности по този елемент попадат **едновременно** в повече от една от гореизброените в т. 2 допустими категории първоначални инвестиции, то кандидатът следва задължително да определи една от тях като водеща и да представи информация за съответната категория първоначална инвестиция в раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение” от Формуляра за кандидатстване. От информацията в

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		II. Въпроси 1. При гореописаните характеристики може ли интегрираната система за машинно зрение да се разглежда като самостоятелно технологично оборудване и допустим ДМА при режим „регионална инвестиционна помощ“, а не като компонент/част, добавяна към съществуващо оборудване, по смисъла на разяснението по Въпрос №115? 2. Когато вследствие на внедряването на описаните системи се намалява производственият брак и в резултат съществуващият стопански обект може да произвежда по-голямо максимално количество годна продукция от вече произвеждан продукт за същото производствено време, без базисният производствен процес да се променя из основи, може ли такава инвестиция да бъде отнесена към категорията първоначална инвестиция „увеличаване на капацитета на съществуващ стопански обект“? 3. Съгласно т. 13.1 от Условията за кандидатстване, когато дейностите по Елемент I попадат едновременно в повече от една от допустимите категории първоначална инвестиция, кандидатът следва да определи една от тях като водеща. В тази връзка, ако за водеща категория е определено „увеличаване на капацитета на съществуващ стопански обект“, допустимо ли е в рамките на същата инвестиция да бъдат включени и активи за производството на нов продукт, при условие че: новият и съществуващите продукти попадат в един и същ четиризначен код по КИД-2025, по който е заявена подкрепата; всички активи са част от общото технологично решение; за всеки актив е обоснован пряк принос към един или повече от допустимите кръгови модели по т. 13.1?	запитването по т. 3 е видно, че се става въпрос за два отделни вида активи, всеки от които попада в различна категория първоначална инвестиция съгласно изискванията, приложими за режим „регионална инвестиционна помощ”. В посочения случай определянето на една от двете категории първоначална инвестиции като водеща не е приложимо, като кандидатът следва да прецени по отношение на коя от тях (и на свързаните с нея активи) да заяви подкрепа по процедурата. 4. Уточняваме, че във връзка с допустимата категория първоначална инвестиция „диверсификация на продукцията на даден стопански обект с продукти или услуги, които той не е произвеждал или предлагал до този момент” не е налице задължително изискване „новият продукт задължително да попада в нов за кандидата код по КИД-2025“ като посоченото зависи от обхвата на кода на икономическа дейност, както и от спецификите на съществуващия и на новия продукт, които се предвижда да се произвеждат. Допълнителна информация относно допустимите категории първоначални инвестиции в случите на избран режим „регионална инвестиционна помощ” (по Елемент I), вкл. пояснение относно обхвата на категорията „диверсификация на продукцията на даден стопански обект с продукти или услуги, които той не е произвеждал или предлагал до този момент”, е представена в Приложение 3А към Декларацията за държавна/минимална помощ, както и в Приложение 10 към Условията за кандидатстване. В допълнение, моля запознайте с разясненията на Въпрос № 164, т. 3.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		4. Необходимо ли е новият продукт задължително да попада в нов за кандидата код по КИД-2025, за да е налице „диверсификация на продукцията" като категория първоначална инвестиция? По-конкретно, може ли като диверсификация на продукцията да се разглежда въвеждането на продукт, който предприятието не е произвеждало до момента и който има фундаментално нови характеристики, но попада в същия четиризначен код по КИД-2025, по който предприятието вече осъществява дейност и по който е заявена подкрепата? Разяснението е от съществено значение за определянето на обхвата на инвестицията и на водещата категория първоначална инвестиция. С уважение,	
178.	24.09.2026 г.	Относно: Допустимост като част от стойността на ДМА на интегриран модул за непрекъсваемо електрозахранване (UPS), осигуряващ технологична безопасност и контрол на процеса. Уважаема Оценителна комисия, Във връзка с придобиването на дълготрайни материални активи (ДМА) по задължителния Елемент I на процедура BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП", моля за вашето официално разяснение по следния казус: Допустим разход по процедурата ли е включването на интегриран модул за непрекъсваемо електрозахранване (състоящ се от инвертор, буферен акумулаторен блок и система за управление) като съставен функционален модул / окомплектовка в общата стойност на специализирано автоматизирано технологично оборудване/линия (ДМА)? Поясняваме, че модулът за непрекъсваемо захранване: Не представлява самостоятелно съоръжение за общо съхранение на електроенергия, покриване на общото потребление на предприятието или ВЕИ инвестиция.	Съгласно т. 14.2 от Условията за кандидатстване в случаите на придобиване на автоматизирани, поточни или друг вид производствени линии, в Техническата спецификация (Приложение 5) - колона „Минимални технически и/или функционални характеристики" следва задължително да бъдат посочени (изброени) всички отделни активи (съставни модули/компоненти), формиращи (включени в) линията със съответните им минимални технически и/или функционални характеристики. В случай че общата стойност (цена) на съответен актив (ДМА и/или ДНА), заложена в бюджета на проекта, включва и разходи за допълнителна окомплектовка (напр. допълнителни компоненти, елементи и др. към основния актив, посочени от доставчика с отделна цена в офертата), информация за окомплектовката следва да се съдържа в Техническата спецификация (Приложение 5) - колона „Минимални технически и/или функционални характеристики". Посочените компоненти, елементи и др. към основния актив биха се считали за допустими, в случаите когато същите са необходими за въвеждането на съответния кръгов модел. Обръщаме внимание, че за да са допустими всички разходи за ДМА и/или ДНА, активите трябва задължително да са необходими за въвеждането на зелена/и технология/и за прилагане на един или повече от допустимите по процедурата кръгови модели, посочени в т. 13.1 от Условията. В тази връзка

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Е неразделна функционална част от технологичната машина/линия, предназначена изключително за захранване на нейните критични управляващи и защитни компоненти (контролери, сензори, аварийни клапани, вакуумни/напорни системи и комуникационни модули). Има за единствена цел гарантиране на технологичната и екологична безопасност, като при отпадане на външното захранване предотвратява аварийни ситуации и осигурява възможност за поддържане на критичните параметри до безопасното прекратяване на работния цикъл. Моля да потвърдите, дали е допустимо такова спомагателно защитно оборудване да бъде включено в офертата и Техническата спецификация (Приложение 5) като окомплектовка/съставен модул към основния ДМА, и разходът за него да бъде признат като част от общата стойност на актива?	е необходимо да е налице ясна причинно-следствена връзка между всеки заявен за финансиране актив и конкретния резултат от прилагането на кръговия модел. Обстоятелството, че даден актив е технически свързан или интегриран към останалото оборудване, само по себе си не е достатъчно основание за неговата допустимост. Окончателно решение относно допустимостта на разходите по отделните проекти, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за предприятието и за проектното предложение.
179.	24.09.2026 г.	Здравейте! Основната ни дейност е хотелиерство и част от дейността е перално, което извършва пране на спалното бельо на хотела. Намерението ни е да кандидатстваме за нова дейност - измиване на автомобили - за целта имаме намерение да използваме "отпадъчни води", т.е. „водите, замърсени от извършването на основната ни стопанска дейност". Също така смятаме водата да се използва в затворен цикъл, т.е. и водата след извършване на новата дейност за измиване на автомобили, отново ще се използва след последващо пречистване. Допустимо ли ще е да се кандидатства за 2 вида ДМА: 1. За пречистване на водата от основната ни дейност и за последващо повторно пречистване и 2. За извършване на новата дейност по измиване на автомобили?	Съгласно подт. 5, т. 11.1. от Условията за кандидатстване е предоставена възможност да се заяви подкрепа за нов за кандидата код на икономическа дейност съгласно КИД-2025, в рамките на който предприятието ще произвежда/предлага **продукти/услуги от остатъчни суровини/отпадъци** или ще предоставя **услуги, свързани с осигуряване на дълготрайност на продукти/услуги, вече произвеждани/предлагани от кандидата**. Следователно допустим е само нов код съгласно КИД-2025, който попада в обхвата на горепосочената хипотеза. В тази връзка и предвид информацията в запитването, а именно описаното намерение за използване на отпадъчни води от основната икономическа дейност на кандидата – услуга по хотелско настаняване за нова дейност – услуга по „измиване на автомобили", би се считало за допустимо, при спазване на всички останали изисквания по процедурата.
180.	24.09.2026 г.	Здравейте! Основната ни дейност е 69.20-Счетоводни дейности и данъчни консултации, която предлгаме на фирми и на физически лица.	Във връзка със запитването, обръщаме внимание, че съгласно подт. 5, т. 11.1. от Условията за кандидатстване кандидатите по процедурата е допустимо да заявят подкрепа за нов за кандидата код на икономическа дейност съгласно КИД-2025, но само при условие, че е спазено изискването в рамките на новия код предприятието да произвежда/предлага продукти/услуги от остатъчни

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Намерението ни е да кандидатстваме за нов КИД 63.92-Други информационни услуги, в рамките на която да се внедри система за дигитализация на всички видове документи (фактури, договори, протоколи, трудови досиета и т.н.) и достъпност от всяка точка както от служителите и системите на счетоводната къща, така и от служители на клиентите и/или техни системи. Така чрез тази нова дейност се цели да се постигне: - предоставяне на услуги, свързани с осигуряване на дълготрайност на услугите, вече предлагани от кандидата (възможност за бърз и многократен достъп до всеки документ и многократното му използване от различни системи и модули за различни обработки и справки). Дейността ще се реализира чрез закупуване на ДМА (сканираща техника за различни видове и формати документация) и ДНА (система за архивиране и обработка на документация) и чрез тези активи ще се постигне 100% трансформиране на архива в електронен и над 90% отпадане потреблението на хартия. Правилно ли е разбирането, че с така описаните дейности ще се осигури прилагането на следните кръгови модели: Направление 1) Подобряване на управлението на отпадъците - намаляване количеството образуван отпадък от хартия с над 90% за предоставяне на досегашните счетоводни услуги(сгрешени текстове, дублиране на докуементи и отпечатване по погрешка); Направление 2) Оптимизиране използването на суровини - намаляване на използваните суровини (хартия) за предоставяне на досегашните счетоводни услуги и консултации. И също така ако внедрената система предоставя възможност на клиентите на счет. къща да имат достъп до електронния архив и да ползват данните за свои други системи и справки - ще се счита ли за осигурен и кръговия модел: Направление 4) Производство/предоставяне на устойчиви продукти/услуги - чрез въвеждането на модела „продукт като услуга".	суровини/отпадъци или да предоставя услуги, свързани с осигуряване на дълготрайност на продукти/услуги, вече произвеждани/предлагани от кандидата. Следователно нов код съгласно КИД-2025 е допустимо единствено, ако проектът попада в обхвата на горепосочената хипотеза. В допълнение, от представената информация не е видно как предвидените за придобиване активи осигуряват въвеждането на един или повече от допустимите по процедурата кръгови модели. Допълнително, за да се счита, че даден модел попада в обхвата на кръговия модел „продукт като услуга", не е достатъчно да бъде спазено изискването за осигуряване на достъп до продукта на ползвателя (чрез отдаване под наем/абонамент, например) докато собствеността върху продукта остава при доставчика, а следва да се установи дали конкретният модел има характеристики на кръгов модел и дали води до реален принос за целите на ресурсната ефективност. В случай на модел „продукт като услуга" прилагането му следва да води, например, до по-висока интензивност на използване на съответния продукт, удължаване на живота му, ремонт, модернизация, повторна употреба, обратно приемане или други характеристики, относими към кръговата икономика. Моля запознайте се с разясненията на въпрос № 12, № 15, № 19, № 20, № 21, № 63 /Въпрос 16, 1-4/, № 70, т. 6 и т. 7, № 153, т. 2., № 167.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
181.	25.09.2026 г.	Моля за информация, фирма с КИД 71.12 - Инженерни9 дейности и технически консултации, дали е допустима да кандидатсва за следните активи - придобиване и внедряване на специализиран софтуер „ResourceFlow Energy Intelligence“, високопроизводителен сървър за обработка и анализ на енергийни данни, корпоративна система за високонадеждно съхранение и защита на данни и високопроизводителна изчислителна система за енергийно моделиране, симулации и Digital Twin.	За да са допустими всички разходи за придобиване на дълготрайни материални и/или нематериални активи (ДМА и/или ДНА), активите трябва задължително да са необходими за въвеждането на зелена/и технология/и за прилагане на един или повече от допустимите по процедурата кръгови модели, посочени в т. 13.1 от Условията. В тази връзка информацията в запитването не е достатъчна за предоставяне на еднозначен отговор. От информацията в запитването не става ясно как чрез „придобиване и внедряване на специализиран софтуер „ResourceFlow Energy Intelligence“, високопроизводителен сървър за обработка и анализ на енергийни данни, корпоративна система за високонадеждно съхранение и защита на данни и високопроизводителна изчислителна система за енергийно моделиране, симулации и Digital Twin“, ще се прилага един или повече от допустимите по процедурата кръгови модели в дейността на предприятието. Допълнително, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 11, № 26, № 29 и 72.
182.	25.09.2026 г.	Здравейте, моля за информация дали тапицерията (текстилна) от диван/столове, се счита за текстилно изделие, по смисъла на критерий 3. Принос на проекта за преработка на излезли от употреба продукти. Благодаря предварително!	Обръщаме внимание, че въпросът не касае критериите за допустимост по процедурата, а критерий за техническа и финансова оценка, който няма за цел да обхване всички видове проекти, а цели да приоритизира само онези от тях, по които е заявена подкрепа за икономически дейности (сектори), които имат отношение към излезлите от употреба изделия, посочени в критерия. Посочената в запитването текстилна тапицерия би могло да се счита за текстилно изделие по смисъла на критерий I3 „Принос на проекта за преработка на излезли от употреба продукти“, като окончателното решение относно оценката на проекта ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за кандидата и за проектното предложение.
183.	25.09.2026 г.	Уважаеми дами и господа, Въпрос №1: Във връзка с подготовката на проектно предложение по процедура BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП“, моля за Вашето официално разяснение по следния казус:	1. Съгласно т. 13.2 и т. 14.3 от Условията за кандидатстване по процедурата не са допустими дейностите и съответно разходите за „закупуване или наемане на транспортни средства и съоръжения”, като определение за последните е представено в Приложение 10 към Условията. В същото Приложение 10 е посочено, че: „за целите на настоящата процедура за „транспортни средства” не се считат съоръженията, които се придвижват само

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Кандидатът е малко предприятие, което планира внедряването на кръгов модел за удължаване на жизнения цикъл на продуктите чрез поддръжка и ремонт чрез въвеждане на зелена технология в сектор енергийна инфраструктура. Проектът предвижда закупуване на Водеща система за локализиране на кабелни повреди, изпитване на кабели и диагностика на кабели, пресдтавляваща Мобилна лаборатория за диагностика, измерване и точно (точково) локализиране на повреди по електрически кабелни линии. Технологията позволява извършването на локални ремонти на компрометирани участъци от мрежата, което предотвратява цялостната подмяна на кабелните линии, спестява влагането на първични суровини (мед/алуминий) и драстично намалява строителните и технологичните отпадъци. Във връзка с това, моля за Вашите разяснения по следните въпроси: 1.Вариант А: Допустим разход по процедурата ли е закупуването на Водеща система /модулна апаратура/ за локализиране на кабелни повреди, изпитване на кабели и диагностика на кабели и електрически съоражения,монтирана в превозно средство (микробус/ван), в случай че системата е фабрично конструирана, модифицирана и хомологирана от самия производител като специално превозно средство – „мобилна лаборатория“ и представлява технологично неделима и функционално свързана част от целия диагностичен комплекс (активът не се използва за общи транспортни нужди)? 2.Вариант Б (Алтернативен): В случай че Вариант А се тълкува като недопустим разход за транспортно средство, допустимо ли е закупуването на лабораторната система /модулна апаратура/ като самостоятелно, отделно ДМА по проекта (финансирани по програмата), като транспортното средство (микробус/ван) бъде закупено изцяло за сметка на кандидата (извън бюджета на проекта) и служи единствено за осигурявне на енергийното захранване на системата за работа и логистичното пренасяне на уредите на обектите? 3.Приема ли се в този случай за допустимо място на изпълнение на проекта официалният стационарен адрес/производствена база на	на територията на предприятието или се използват единствено за вътрешно технологичен транспорт, в случай че същите не се придвижват по пътищата. Това трябва да бъде задължително посочено от кандидатите във Формуляра за кандидатстване (в раздел „План за изпълнение/Дейности по проекта”), в случай че по проектното предложение е предвидено придобиването на подобни съоръжения. 2. Информацията в запитването не е достатъчна за еднозначен отговор. По проекта са допустими единствено разходи за ДМА/ДНА по Елемент I, необходими за постигане целта на процедурата, а именно – инвестиции в зелени технологии и внедряване на кръгови модели за по-ефективно използване на ресурсите и прилагане на неутрални по отношение на климата методи за производство, предоставяне и потребление на продуктите или услугите от дейността на предприятията. В тази връзка **всеки заявен разход по Елемент I следва да води до екологичен и/или ресурсен ефект** (количествен и/или качествен резултат) като за целта в раздел „План за изпълнение/дейности по проекта” от Формуляра за кандидатстване (ФК) следва задължително да се опише дейността по начин, от който да е видно как всеки отделен актив, предвиден за придобиване по проекта осигурява въвеждането на един или повече от кръговите модели в направленията по подт. 1) до подт. 4), посочени в т. 13.1. от УК. Предвид ограничението за закупуване или наемане на транспортни средства и съоръжения по процедурата, както е посочено и в т. 1 по-горе, в случай че „лабораторната система /модулна апаратура/“ е конструирана като едно цяло с микробус/ван, то не е допустима както инвестицията в цялост, така и заявяването на отделни елементи/компоненти от нея. Доколкото съгласно запитването интервенциите, които планира да извършва кандидатът, се отнасят до предоставяне на услуга на компании от „сектор енергийна инфраструктура“ и с оглед на това, че описаното намаляване на отпадък/спестяване на суровини е по отношение дейността именно на тези трети лица, от запитването не е видно кой от допустимите по процедурата кръгови модели ще се прилага в дейността на предприятието-кандидат. Окончателното решение относно допустимостта на разходите и дейностите

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		предприятието (където системата ще бъдат заприходена), независимо че оперативната им експлоатация изисква теренна работа и пренасянето им с фирмения автомобил? Въпрос №2 (Относно начина на изчисляване на тригодишния период за минимални помощи de minimis): Съгласно условията за кандидатстване, общият размер на предоставените на едно и също предприятие минимални помощи по Регламент (ЕС) 2023/2831 не може да надхвърля 300 000 евро за период от три години. Във връзка с прилагането на новия динамичен (ротационен) тригодишен период, моля да потвърдите дали правилно приемаме, че: • Началната точка на тригодишния прозорец е конкретната дата на предоставяне на новата помощ по настоящата процедура (датата на сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ); • Периодът на проверка обхваща точно 3 години назад (ден по ден) от тази начална дата; • Всички помощи de minimis, получени от предприятието преди този 3-годишен прозорец (назад във времето), не се сумират и не влияят на разполагаемия лимит. Предварително Ви благодаря за отговора.	по проекта ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за кандидата и за проектното предложение. 3. Определението за „място на изпълнение на проекта“ се съдържа в Приложение 10 към Условията за кандидатстване. Съгласно посочената дефиниция това е мястото на физическото осъществяване на инвестицията, на което може да се провери и удостовери въвеждането на зелената/ите технология/и за прилагането на кръговия/те модел/и в предприятието, за който/които е заявена подкрепа по проекта. В случаите, когато спецификата на дейността е свързана с това същата да се осъществява обичайно в обекти на клиенти, то за място на изпълнение на проекта ще се счита мястото, където активите са доставени, заведени като дълготрайни материални активи и където обичайно се съхраняват/помещават в случаите, когато същите не са при обекти на клиенти. Допълнително, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 52, т. 2, 3 и 4, № 84, № 147, т. 1. 4. */Въпрос № 2 - Относно начина на изчисляване на тригодишния период за минимални помощи de minimis/* В случай на избран режим „минимална помощ”, максималният размер на помощта по режим „de minimis” за едно и също предприятие (по смисъла на чл. 2, пар. 2 от Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията), заедно с другите получени минимални помощи от кандидата, не следва да надхвърля 300 000 евро за период от три предходни години, считано от датата на предоставяне на помощта. Предвид посоченото и с оглед информацията в запитването Ви, в таблицата по т. IV от Приложение 3.2 „Данни за получена минимална помощ” към горепосочената Декларация (Приложение 3) следва да попълните данните за получените минимални помощи от кандитата, включително като „едно и също предприятие” към датата на деклариране, за период от три предходни години. Като се има предвид примера за определяне на предходния тригодишен период, представен в бележка под линия № 2 от Приложение 3.2, то в таблицата по т. IV от Приложение 3.2 трябва да декларирате получените

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			минимални помощи от кандидата, както и от всички предприятия, с които той образува „едно и също предприятие" към датата на деклариране. Декларира се всяка получена минимална помощ за период, обхващащ три предходни години. Изчисляването на периода се извършва в съответствие с Регламент № (ЕИО, ЕВРАТОМ) № 1182/71 на Съвета от 3 юни 1971 г. за определяне на правилата, приложими за срокове, дати и крайни срокове. В дадения пример, при дата на деклариране 13.08.2026 г. – периодът започва от предходния ден 12.08.2026 г. и завършва на 12.08.2023 г., включително. С оглед примера помощи, получени преди 12.08.2023 г. не се отнасят до референтния тригодишен период е не следва да се посочват в таблицата по т. IV от Приложение 3.2.
184.	25.09.2026 г.	Уважаеми експерти, Би ли се считали за допустмо проектно предложение, отговарящо на изискванията на процедурата, по код 71.11 „Архитектурни дейности" по КИД-2025, насочено към въвеждане на кръговия модел „Намаляване на количеството образувани отпадъци при предоставянето на единица съществуваща услуга", чрез придобиване на професионални 3D принтери за изработване на физически архитектурни макети на сгради, помещения и интериорни решения? Към момента изработването на подобни макети се извършва чрез рязане, оформяне, проби, корекции и последващо сглобяване на множество отделни елементи от картон, пенокартон, пластмаса, полистирен, дървесни материали, акрил и други материали, при което се образуват изрезки, остатъци и негодни елементи. Чрез реализация на проектно предложение се цели преминаването към адитивно производство чрез 3D печат, при което материалът се полага само в необходимите за конкретния модел места и вследствие на това се намалява количеството отпадък на единица предоставена архитектурна услуга, да бъде прието като въвеждане на посочения кръгов модел? Благодаря предварително!	Отговорност на кандидата е да определи и докаже съответствието на предвидената инвестиция с конкретния избран кръгов модел съгласно т. 13.1. от Условията за кандидатстване, като съобрази и отчете спецификата на своята дейност. В случай че в резултат на инвестицията по проекта кандидатът може да осигури и да докаже намаляване на количеството отпадък на единица услуга, то посоченото в запитването би се считало за допустимо, при спазване на всички останали изисквания по процедурата. Окончателното решение относно допустимостта на проекта ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за кандидата и за проектното предложение.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		С уважение.	
185.	25.09.2026 г.	Уважаеми госпожи и господа, във връзка с процедура № BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП”, молим за Вашето разяснение по следния въпрос: Предприятие осъществява дейност по производство на електродвигатели и предвижда да придобие оборудване за разглобяване и преработка на излезли от употреба електродвигатели и техни компоненти, с цел последващо използване на получените части и материали в дейността му. • Попадат ли излезлите от употреба електродвигатели в категорията „електроника и електрическо оборудване“ по смисъла на критерий 3. Принос на проекта за преработка на излезли от употреба продукти от Приложение 6 Критерии за оценка: • Може ли критерият да бъде изпълнен чрез преработка не само на цели електродвигатели, но и на отделени от тях части и компоненти, като статори, ротори, намотки, магнитопроводи, корпуси, валове и други метални елементи • Необходимо ли е преработката да обхваща целия излязъл от употреба електродвигател, или е достатъчно придобиваното по проекта оборудване да преработва определени негови части и компоненти? • Какви конкретни операции следва да се извършват, за да се приеме, че е налице „преработка“ на излезли от употреба електродвигатели или техни компоненти – например разглобяване, сортиране, отделяне на различните материали, премахване на намотките, механична обработка, възстановяване на годни части или подготовка на материалите за повторното им влагане? • Моля да предоставите примерен, неизчерпателен списък на продуктите и компонентите, които попадат в обхвата на понятието „електроника и електрическо оборудване“ за целите на критерий 3. Благодарим предварително за предоставеното разяснение.	Излезлите от употреба електродвигатели, посочени в запитването се отнасят до категорията електроника и електрическо оборудване, доколкото „електрическо и електронно оборудване“ е оборудване, което е зависимо от електрически ток или електромагнитни полета, за да функционира правилно. В тази връзка списък на продуктите и компонентите, които попадат в обхвата на понятието „електроника и електрическо оборудване“ за целите на критерий I.3 от критериите за оценка по процедурата не може и е нецелесъобразно да бъден даден. Цитирания критерий не поставя изрично изискване да е налице преработка в цялост на описаните продукти, които са излезли от употреба, като е допустимо предлагане на работещо решение и по отношение преработката на отделни елементи или компоненти от тях. Във връзка с оценката на проектните предложения по Критерий I.3 „Принос на проекта за преработка на излезли от употреба продукти” (съгласно Приложение 6 към Условията), моля запознайте се разясненията на Въпрос № 4, Въпрос № 13, т. 1.3 и 1.4, Въпрос № 41 и Въпрос № 159. Окончателното решение относно допустимостта на проекта ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за кандидата и за проектното предложение.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
186.	25.09.2026 г.	Уважаеми госпожи и господа, във връзка с процедура № BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП”, молим за Вашето разяснение относно прилагането на критерий 2 „Принос на въвежданите зелени технологии за етапите от жизнения цикъл на продуктите“. Критерият включва следната хипотеза: „Заместване или намаляване на употребата на опасни вещества (вкл. суровини, съдържащи опасни вещества) чрез използването на алтернативни суровини.“ От формулировката не става категорично ясно дали изразът „чрез използването на алтернативни суровини“ се отнася както за заместването, така и за намаляването на употребата на опасни вещества. В тази връзка молим да разясните дали критерият се счита за изпълнен единствено когато опасното вещество или съдържащата го суровина се замени или употребата му се намали чрез влагането на алтернативна суровина, или е допустимо намаляването да бъде постигнато и по друг начин – например чрез внедряване на по-прецизно технологично оборудване, което използва по-малко количество от същото опасно вещество или съдържаща го суровина за производството на единица съществуващ продукт. Например, ако в съществуващия производствен процес се използват боя, лак, импрегнант или друга суровина, съдържаща опасно вещество, а новото оборудване намалява количеството на използваната суровина за единица продукт, без тя да бъде заменена с различна алтернативна суровина, ще се приеме ли, че инвестицията изпълнява посочения критерий? Молим да уточните също дали при тази хипотеза е необходимо да бъде доказано единствено количественото намаляване на опасното вещество или суровината, която го съдържа, преди и след инвестицията, или задължително условие е и използването на алтернативна суровина по смисъла на Приложение 10 към Условията за кандидатстване. Благодарим предварително за предоставеното разяснение.	Моля, запознайте се с разяснението на въпрос № 117.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
187.	25.09.2026 г.	Относно: Разяснение относно инвестиции в два хотелски обекта по КИД-2025 55.10 и доказване на ресурсния ефект на ниво предприятие Уважаеми госпожи и господа, Във връзка с процедура BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП", т. 11.1, т. 13.1, т. 13.2 и т. 14.2 от Условията за кандидатстване и публикуваните разяснения, вкл. по въпроси №18, №35, №60, №61, №127, №128, №130 и №148, моля за разяснение по следния конкретен казус. Предприятие-кандидат извършва съществуваща икономическа дейност по КИД-2025 55.10 „Хотели и подобни места за настаняване" и разполага с два хотелски обекта. Обект 1 е действащ хотел, в който към момента функционира съществуващ 25-метров басейн като част от хотелския комплекс. Предвижда се промяна на концепцията чрез няколко по-малки акватонични басейна и внедряване на съвременно технологично оборудване за филтрация, рециркулация, повторно използване и контрол на водата, така че да се постигне измеримо намаляване на общото количество вода, необходимо за предоставяне на хотелската/СПА услуга. Обект 2 е новопридобит от кандидата съществуващ хотелски обект, който към момента е в процес на ремонт и все още не се експлоатира от кандидата, поради което за него няма собствени исторически данни на кандидата за потребление на ресурси при предоставяне на хотелска услуга. Обектът се водоснабдява от собствен сондажен водоизточник при разрешен годишен обем на водовземане, като реално използваното количество вода може да бъде измервано чрез водомер/разходомер и съответните отчетни документи. За втория хотел се разглеждат инвестиции в: – професионално перално стопанство с ресурсоефективно оборудване и възможност за намаляване потреблението на вода;	1. По процедурата не е заложено ограничение да не може да се заявява подкрепа за няколко обекта/няколко места на изпълнение с еднакъв код на икономическа дейност, при условие че е спазено изискването придобиваните активи да са необходими за внедряването на един или повече от допустимите по процедурата кръгови модели, посочени в т. 13.1. от Условията за кандидатстване. При описаната в запитването хипотеза, е необходимо кандидатът да опише и да може да докаже прилагането на съответния модел по отношение на всеки един от двата обекта. 2. В описаната хипотеза и доколкото по отношение на обект 2 има предходна история на водопотребление (предвид, че е съществуващ хотел), предприятието-кандидат би следвало да може да изиска и да представи исторически данни за неговото потребление, които да бъдат ползвани като базови за определянето на количествените резултати от въвеждането на съответния кръгов модел в този обект. 3. Кръговият модел „намаляване на количеството **потребявани** води за производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга" от Направление 2) „Оптимизиране използването на суровини, вкл. вода" съгласно т. 13.1. от Условията за кандидатстване се отнася до използваната/реално консумираната от предприятието-кандидат вода на единица продукт/услуга независимо от броя и вида на източниците й. В тази връзка и предвид запитването кандидатът следва да докаже реален ресурсен ефект чрез проследими и официални данни, вкл. показания на сертифицирани измервателни уреди. Максимално разрешеният годишен обем по разрешителното за водовземане и размерът на платените държавни такси за право на водовземане сами по себе си не доказват реалното потребление на ресурс. В тази връзка отговорност на кандидата е, отчитайки спецификата на своята дейност, да изпълни изискването за обективно и проверимо доказване на заложените резултати. 4., 5. и 6. Моля запознайте с отговора на Въпрос № 187, т. 2 по-горе. 7. Информацията в запитването не е достатъчна за предоставяне на еднозначен отговор. Отговорност на кандидата е да обоснове и докаже посочения в запитването кръгов модел „намаляване на количеството потребявани води за предоставянето на единица съществуваща услуга" от

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		– специализирано кухненско оборудване за нуждите на хотелската услуга, като по проекта биха били включени само активи, за които може да бъде доказана пряка връзка с допустим кръгов модел и измерим ресурсен ефект; – технологично оборудване за басейн и СПА център, каквито не са функционирали в този хотелски обект преди придобиването му от кандидата. Ако за реализацията на посочените инвестиции са необходими СМР, същите няма да бъдат заявявани за финансиране по процедурата. Предмет на подкрепа биха били единствено допустими ДМА/ДНА, представляващи машини, съоръжения, оборудване и/или специализиран софтуер, необходими за въвеждането на съответната зелена технология. В тази връзка моля да разясните следното: 1. Инвестиции в два хотелски обекта по един КИД Допустимо ли е в рамките на едно проектно предложение с код на икономическа дейност КИД-2025 55.10 да бъдат включени инвестиции в два различни хотелски обекта на едно и също предприятие, когато и в двата обекта активите се използват за извършване на една и съща икономическа дейност по КИД 55.10 и за всеки отделен актив е доказано прилагането на допустим кръгов модел? 2. Доказване на ресурсния ефект при втори хотелски обект – на ниво предприятие Съобразно разяснението по Въпрос №130, според което не е допустимо резултатът да бъде обоснован чрез пряко сравнение между историческите данни на един съществуващ обект и прогнозните данни за нов втори обект, правилно ли е да се разбира, че при предприятие, което вече предоставя съществуваща хотелска услуга по КИД 55.10, ресурсният ефект може да бъде определян на ниво предприятие, отчитайки всички хотелски обекти, чрез показател например:	Направление 2) Оптимизиране използването на суровини, вкл. вода съгласно т. 13.1. от Условията за кандидатстване. Допълнително, от запитването не става ясно коя е зелената технология, която води до прилагане на посочения кръгов модел. Обръщаме внимание, че съгласно т. 14.2. от Условията за кандидатстване единствените допустими разходи за ДМА са тези за придобиване на **машини, съоръжения и оборудване, представляващи дълготрайни материални активи (ДМА), необходими за въвеждането на зелени технологии за прилагане на кръгови модели в предприятието**. Допълнително, съгласно т. 13.2. от Условията по процедурата дейности по извършване на строително-монтажни работи (СМР) са недопустими по процедурата. 8. Съгласно т. 9 от Условията за кандидатстване проектните предложения следва да се изпълняват **само в една** от посочените три категории региони – регион в преход (ЮЗР) **или** по-слабо развити северни региони, **или** по-слабо развити южни региони. В случай че кандидатът е посочил места на изпълнение на проекта в повече от една от посочените три категории региони, проектното предложение се отхвърля. В тази връзка е допустимо да се посочат повече от едно места на изпълнение на проекта на територията на една категория региони, каквато е цитираната в запитването – по-слабо развити северни региони. Съгласно т. 6.2 от Примерните указания за попълване на електронен Формуляр за кандидатстване (Приложение 7 към Условията за кандидатстване), след въвеждане на разходите в бюджетния ред, за всеки отделен разход чрез бутона „Детайли" е необходимо да се попълнят данни относно местонахождението (мястото на изпълнение на проекта). Определение за „място на изпълнение на проекта" се съдържа в Приложение 10 към Условията за кандидатстване.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		общо действително количество потребена вода във всички хотелски обекти на кандидата / общ брой реализирани нощувки преди и след инвестицията? Ако този подход е допустим, следва ли вторият новопридобит хотел да се разглежда като втори обект за предоставяне на вече съществуващата хотелска услуга на кандидата, независимо че към момента на кандидатстване кандидатът все още няма собствена историческа база за потребление на ресурси конкретно в този обект? Ако измерването на ниво предприятие не е допустимо, следва ли липсата на собствена историческа база на кандидата за втория хотел да означава, че за инвестициите в този обект не може да бъде приложен кръговият модел „намаляване на количеството потребявани води за предоставянето на единица съществуваща услуга“? 3. Собствен сондажен водоизточник Правилно ли е разбирането, че при определяне на количеството потребявана вода следва да се отчита действително използваното количество вода независимо от нейния източник, включително вода от собствен сондажен водоизточник? Допустимо ли е реално потребеното количество вода от сондажа да бъде доказвано чрез показания на подходящ измервателен уред/водомер или разходомер, отчетните документи по разрешителното за водовземане и други проследими данни? Правилно ли е също разбирането, че определеният разрешен максимален годишен обем на водовземане или размерът на заплащаната такса сами по себе си не доказват потреблението, а за целите на ресурсния ефект следва да се отчита реално измереното количество използвана вода? 4. Професионално перално стопанство във втория хотел С оглед разяснението по Въпрос №18, допустимо ли е във втория хотел да бъдат придобити професионални перални и свързано технологично оборудване, които доказуемо намаляват количеството вода, използвано	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		при обслужването на хотелската дейност, въпреки че кандидатът все още няма историческо потребление от перално стопанство конкретно в този обект? Допустимо ли е ресурсният ефект за тази инвестиция да бъде доказван чрез специфичен технологичен показател, например литри вода за 1 kg изпрано хотелско бельо, както и чрез общия показател за потребление на вода на единица хотелска услуга на ниво предприятие? 5. Кухненско оборудване като част от хотелската услуга С оглед разясненията по Въпроси №61, №127 и №148, когато храненето се предоставя във връзка с хотелската дейност, допустимо ли е по КИД 55.10 да бъдат включени отделни активи от професионалното кухненско оборудване, за които кандидатът може самостоятелно да докаже, че водят до прилагане на допустим кръгов модел – например измеримо намаляване на потребяваната вода, количеството отпадъчни води, използваните суровини или хранителните отпадъци на единица предоставяна услуга? Правилно ли е разбирането, че не е достатъчно оборудването само да е част от общо технологично решение, а следва да бъде доказана ролята и приносът на всеки отделен актив към заявения кръгов модел? 6. Нов басейн и СПА център във втория хотел Във втория хотел преди придобиването му от кандидата не е функционирал басейн и СПА център. Същевременно кандидатът вече извършва дейност по КИД 55.10 чрез друг действащ хотел, в който има съществуващ басейн. При положение че новият басейн и СПА център във втория хотел ще функционират като част от комплексната хотелска услуга по КИД 55.10, може ли инвестицията в технологично оборудване за филтрация, пречистване, рециркулация, повторно използване, измерване и контрол на водата да бъде разглеждана като инвестиция за съществуващата хотелска услуга на предприятието, или поради липсата на басейн/СПА в	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		конкретния втори обект преди инвестицията следва да се счита, че липсва необходимата база „преди" за този кръгов модел? Ако ресурсният ефект се определя на ниво предприятие по начина, описан във Въпрос 2 по-горе, може ли това да осигури необходимата база за доказване на измеримо намаляване на потреблението на вода на единица съществуваща хотелска услуга? 7. Съществуващият 25-метров басейн в действащия хотел Допустимо ли е при действащ хотел със съществуващ 25-метров басейн инвестицията в технологично оборудване, свързано с промяна на концепцията към няколко по-малки акватонични басейна, да бъде отнесена към кръговия модел „намаляване на количеството потребявани води за предоставянето на единица съществуваща услуга", когато: – хотелската и басейновата услуга вече се предоставят от кандидата; – разполага се с реални данни за потреблението преди инвестицията; – след инвестицията може да бъде доказано количествено намаляване на общото потребление на вода; и – евентуалните СМР се изпълняват извън проекта и не се заявяват за финансиране? Допустимо ли е резултатът в тази хипотеза да се измерва чрез показатели като m³ действително потребена/допълваща вода на определен брой ползвания на басейновата услуга и/или m³ вода на определен брой реализирани хотелски нощувки, при наличие на проследими данни преди и след инвестицията? 8. Местоположение на обектите. Предвид че двата обекта са разположени съответно в Североизточния и Северния централен район и попадат в категорията „по-слабо развити северни региони", правилно ли е разбирането, че могат да бъдат посочени като две места на изпълнение в рамките на едно проектно предложение, при условие че всички инвестиции са за една и съща	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		икономическа дейност по КИД 55.10 и всеки актив отговаря на изискванията на процедурата? Моля за разяснение относно горните хипотези с оглед правилното структуриране на проектното предложение и избягване включването на активи, които не отговарят на изискванията на процедурата. Предварително благодаря.	